Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0046

Sistēmiska apspiešana, necilvēcīgi apstākļi un patvaļīga aizturēšana, ko Irānā īsteno valdošais režīms

Eiropas Parlamenta 2026. gada 12. februāra rezolūcija par sistēmisku apspiešanu, necilvēcīgiem apstākļiem un patvaļīgu aizturēšanu, ko Irānā īsteno valdošais režīms (2026/2612(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu,

– ņemot vērā Reglamenta 150. panta 5. punktu un 136. panta 4. punktu,

A. tā kā Islāma Republika sistemātiski veic savas tautas apspiešanu, izmantojot patvaļīgu apcietināšanu, piespiedu pazušanu, spīdzināšanu, prettiesisku nogalināšanu, nāvessodu, seksuālu vardarbību, kolektīvu sodīšanu un necilvēcīgus ieslodzījuma apstākļus;

B. tā kā neseno protestu laikā bojāgājušo, to skaitā sieviešu, bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku, skaits tiek lēsts robežās no vairākiem tūkstošiem līdz pat vairāk nekā 35 000; tā kā nogalināto vidū ir arī ES pilsoņi;

C. tā kā ir veikti desmitiem tūkstošu patvaļīgu arestu, par kuru patieso apmēru trūkst informācijas; tā kā aizturētie tiek turēti apcietinājumā bez iespējas sazināties ar advokātiem un ģimenes locekļiem un piekļuves pienācīgai medicīniskajai aprūpei un pakļauti spīdzināšanai, cietsirdīgas izturēšanās aktiem, kas izpaužas kā turēšana miega badās un cita veida ļaunprātīga izturēšanās, un atzīšanās panākšanai piespiedu kārtā;

D. tā kā dokumentētie akti ir sasnieguši noziegumu pret cilvēci slieksni;

E. cilvēktiesību aizstāves Fariba Baloch dēla Mohammad Amer Dadafarzin gadījumā, kurš tika patvaļīgi aizturēts un spīdzināts, atriebjoties par viņa mātes darbu cilvēktiesību jomā un to, ka viņa sniedza liecības Eiropas Parlamentā;

F. tā kā Islāma revolucionāro gvardu korpusam (*IRGC*) ir būtiska loma represijās, tam darbojoties nesodīti; tā kā ES ir atzinusi *IRGC* par teroristisku organizāciju,

1. pauž solidaritāti ar Irānas tautu un no jauna apstiprina, ka tā ir vienīgais likumīgais suverenitātes avots Irānā; atbalsta Irānas tautu tās centienos iegūt brīvību un tiesības dzīvot bez islāmistu spaidiem;

2. pauž nožēlu par to, ka valdošais režīms sistemātiski izmanto patvaļīgu aizturēšanu, spīdzināšanu, prettiesisku nogalināšanu un nāvessodu kā represiju instrumentus; prasa nekavējoties atcelt nāvessodu;

3. aicina režīmu pārtraukt visu veidu vardarbību pret civiliedzīvotājiem, apturēt nāvessoda izpildi un izbeigt represijas; prasa atbrīvot visas patvaļīgi aizturētās personas, to skaitā ārvalstu valstspiederīgos un dubultpilsoņus;

4. mudina Irānas iestādes pārtraukt vēršanos pret ārstiem un veselības aprūpes darbiniekiem par to, ka viņi ārstē ievainotos protestētājus;

5. prasa, lai ANO struktūras neatkarīgā veidā dokumentētu pastrādātās zvērības un saglabātu pierādījumus kriminālvajāšanas ierosināšanai; uzsver nepieciešamību nodrošināt pārskatatbildību, izmantojot starptautiskus tiesas mehānismus, tostarp nepieciešamību ANO Drošības padomei vērsties pret Irānu Starptautiskajā Krimināltiesā;

6. pauž nožēlu par to, ka režīms vēršas pret protestētājiem, aktīvistiem, žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, ārvalstu valstspiederīgajiem, dubultpilsoņiem, sievietēm, minoritātēm un kopienām, tostarp kurdiem, beludžiem, *ahwazi* arābiem, bahājiešiem un kristiešiem; prasa atbrīvot personas, kas aizturētas tikai viņu etniskās piederības vai reliģiskās pārliecības dēļ;

7. mudina Padomi un dalībvalstis paplašināt to personu loku, pret kurām nosaka mērķtiecīgas sankcijas – tostarp aktīvu iesaldēšanu un ceļošanas aizliegumu –, tajā iekļaujot arī personas, kas ir atbildīgas par pārkāpumu izdarīšanu, tostarp *IRGC* locekļus, politiskos līderus, prokurorus un cietumu un drošības amatpersonas, kā arī nodrošināt šo sankciju izpildi un novērst to apiešanu;

8. stingri nosoda Irānas Islāma Republikas ievēlēšanu par ANO Sociālās attīstības komisijas priekšsēdētāja vietnieku un pauž nožēlu par ziņojumiem, ka ANO ģenerālsekretārs Islāma revolūcijas gadadienā nosūtīja režīmam apsveikuma vēstījumu, kas leģitimizē valdību, kura ir atbildīga par masveida slepkavībām, spīdzināšanu un patvaļīgu aizturēšanu, un grauj starptautisko pārskatatbildību;

9. nosoda sieviešu apspiešanu un prasa nekavējoties atbrīvot visas aizturētās sievietes, it īpaši Nobela prēmijas laureāti *Narges Mohammadi*;

10. nosoda to, ka Irānas iestādes apzināti izmanto ķīlnieku diplomātiju; mudina ES un tās dalībvalstis izstrādāt pretstratēģiju, lai sniegtu palīdzību aizturēto ģimenēm un novērstu turpmāku ķīlnieku sagrābšanu;

11. prasa ES un tās dalībvalstīm nodrošināt aizsardzību un humāno palīdzību cilvēkiem, kuri saskaras ar nopietnu risku dzīvībai, un atbalstīt risinājumus piekļuves internetam atjaunošanai;

12. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, PV/AP, dalībvalstīm, ANO un Irānas iestādēm.